

“PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEJ ARCHITEKTURY, NA KTÓRĄ CZEKAM”

Poziom architektury w Polsce od kilkunastu lat stale się podnosi, a polska architektura staje się coraz bardziej zauważalna, także poza granicami naszego kraju. Przyczyną tego są nie tylko spektakularne realizacje znanych architektów zagranicznych w Polsce czy też sukcesy pojedynczych polskich architektów na międzynarodowych festiwalach architektury na świecie. Jednym z głównych kanałów łączących współczesną polską architekturę ze światem jest pokolenie obecnych 30-latków.

Tematem kolejnego Westivalu będzie MŁODA ARCHITEKTURA POLSKA. Zaproszeni goście reprezentować będą młode polskie pracownie architektoniczne, które swoje pierwsze doświadczenia edukacyjne i zawodowe zdobywały także poza granicami Polski, często na renomowanych uczelniach, a później w wybitnych pracowniach. Część tego pokolenia, które między innymi poprzez program Erasmus miało nieskrępowany dostęp do najlepszych uczelni na świecie postanowiła po kilku latach profesjonalnych zagranicznych doświadczeń kontynuować swoją twórczą działalność w Polsce. To o nich będzie Westival.

Główna wystawa 14 edycji Westivalu będzie próbą przedstawienia stanu najnowszej architektury Polskiej. Przygotowana przez SARP Szczecin ekspozycja PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEJ ARCHITEKTURY, NA KTÓRĄ CZEKAM będzie pokazywała prace kilkunastu subiektywnie wybranych pracowni. Chcemy pokazać proces twórczy młodego pokolenia polskich architektów przez prezentację szkiców, ilustracji, modeli. Prezentacja będzie miała charakter mobilny i po zakończeniu Westivalu będzie pokazywana także w innych polskich miastach.

Wystawę uzupełniać będzie TOŻSAMOŚĆ. 100 LAT POLSKIEJ ARCHITEKTURY, ekspozycja przygotowana przez Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, uzupełniona o kontekst lokalny związany z urbanistyką i architekturą Szczecina. Zestawienie tych dwóch perspektyw będzie główną osią dyskusji panelowych. W czasie trwania Westivalu chcemy spojrzeć na intelektualną kondycję współczesnej architektury w Polsce.

Ostatnim takim podsumowaniem stanu młodej polskiej architektury była wystawa AWANGARDA JUTRA?, która swoją pierwszą odsłonę miała w październiku 2011 roku w Centrum Architektury i Wzornictwa w Łodzi. Wystawa była później prezentowana jeszcze między innymi w Teatrze Wielkim - Opera Narodowa i Muzeum Architektury we Wrocławiu. Od tego czasu minęła dekada, to wystarczająco, by ponownie przyjrzeć się w nowym kontekście temu, co tworzą młodzi projektanci. Dlatego tegoroczna edycja organizowanego przez SARP Szczecin Westivalu poświęcona będzie polskiej architekturze reprezentowanej przez jej najmłodsze pokolenie architektów.

Piotr Śmierzewski

PROGRAM

ŚRODA, 11.05.2022:

18:00 - 19:45 Wernisaż Wystawy MŁODA POLSKA / TOŻSAMOŚĆ, 100 LAT POLSKIEJ ARCHITEKTURY - WL
20:00 - 22:00 Orowadzanie kuratorskie po wystawie / mini koncert - WL

CZWARTEK, 12.05.2022:

16:00 - 17:45 MINI WYKŁADY ZAPROSZONYCH GOŚCI - WL
18:00 - 19:45 DEBATA I - WL
20:00 - 22:00 Kino WESTIVALU - WL

PIĄTEK, 13.05.2022:

10:00 - 13:00 Spacer Z Przemkiem Głową
16:00 - 17:45 MINI WYKŁADY ZAPROSZONYCH GOŚCI - WL
18:00 - 19:45 DEBATA II - WL
20:00 - 22:00 Kino WESTIVALU - WL

SOBOTA, 14.05.2022:

10:00 - 13:00 Spacer Z Przemkiem Głową
13:00 - 14:45 MINI WYKŁADY ZAPROSZONYCH GOŚCI - WL
15:00 - 16:45 DEBATA III - WL
18:00 - 20:00 Koncert muzyki klasycznej: duńskie trio kameralne (Impreza zewnętrzna WILLI LENTZA) - WL

NIEDZIELA , 15.05.2022:

10:00 - 13:00 Spacer Z Przemkiem Głową
16:00 - 17:45 Orowadzanie kuratorskie po wystawie - WL
18:00 - 19:45 Finisaż Wystawy MAP / TOŻSAMOŚĆ, 100 LAT POLSKIEJ ARCHITEKTURY - WL
20:00 - 22:00 Podsumowanie debat - Ogród Willi Lentza / mini koncert

WL - wydarzenia odbywające się w Willi Lentza.

TOŻSAMOŚĆ. 100 LAT POLSKIEJ ARCHITEKTURY

Wystawa opracowana została przez Grupę Centrala: Małgorzatę Kuciewicz i Simone de Iacobis oraz grafika Tomasza Beresza. Ekspozycja będzie się składać z 6 stojaków wykonanych z grubego kartonu w typie plaster miodu i jest przewidziana na 80m². Wystawa wzbogacona będzie o kontekst urbanistyczny i architektoniczny Szczecina (miejsce w formie jednej planszy, na której można pokazać około 10 wizerunków obiektów).

“Gdy dyskutowaliśmy, co znaczy dla nas historia polskiej architektury ostatniego wieku, pojawiły się słowa klucze: tożsamość, mozaikowość, nieciągłość, symultaniczność, transformacje. Stąd wziął się pomysł na wystawę dorobku stulecia w pięciu miastach: Krakowie (1918 –1939; Sztuka), Warszawie (1939 –1956; Władza), Lublinie (1956 –1970; Społeczeństwo), Poznaniu (1970 –1989; Transfer) i Katowicach (1989 – 2018; Przemiana). Taka forma ma oczywisty wymiar symboliczny, ale też pozwala pokazać to, na czym zależało nam najbardziej: definiowanie tożsamości polskiej architektury i urbanistyki poprzez tożsamości lokalne. Daje również możliwość zaprezentowania specyfiki i bogactwa lokalnej architektury i urbanistyki, które wynikały z aktywności mieszkańców, ale i współtworzyły lokalne społeczności.

Na tożsamość polskiej niepodległej architektury składają się „styl dworkowy”, „polskie modernizmy”, ale i kreacja Wawelu – najbardziej rozpoznawalnego przez Polaków obiektu architektonicznego. Architektura międzywojnia, początkowo posługująca się tożsamościową, jednolitą ikonografią narodową, z czasem stała się coraz bardziej zróżnicowana i wieloaspektowa. Druga wojna światowa pozostawiła niezabliźnioną ranę. Owa pustka jest częścią naszej tożsamości – podobnie, jak nieliczne obiekty, które ocalały. Przerwanie Ciągłości budowania i przekształcenia przestrzeni po 1948 roku wynikały z założeń nowego systemu. Zamierzano

wyeliminować przeludnienie, a także czynszowe kamienice pozbawione naturalnego światła i kanalizacji, jednocześnie kreując nośniki propagandowych treści w skali architektonicznej.

Śmierć Józefa Stalina w 1953 roku pozwoliła na podejmowanie prób samodzielnej, twórczej działalności. W krótkim okresie odwilży powstawały pierwsze spółdzielnie mieszkaniowe. Otwarcie zaczęto mierzyć się z problemem zagłady dzielnic żydowskich wielu polskich miast. Na tej fali powstały liczne, często wybitne założenia pomnikowe.

Lata 1970 –1989 były dla polskiej architektury i urbanistyki czasem otwarcia na świat: polscy architekci brali udział w najbardziej prestiżowych projektach na Zachodzie i Bliskim Wschodzie. Powstające wówczas najwybitniejsze dzieła polskiego socmodernizmu kontrastowały z wprowadzonym na dużą skalę prefabrykowanym budownictwem uprzemysłowionym, które do dziś dominuje w krajobrazie wielu polskich miast. Okres po roku 1989 to czas niepewności. Z dnia na dzień przekreślono wszystkie plany rozwoju, eliminując ich ciągłość i ewolucję założeń. Upadł mecenat państwa. Przestrzeń zaczął wyceniać rynek nieruchomości, a architekci stali się potrzebni tylko do maksymalizacji zysku. Mimo wszystko i tutaj znajdziemy dzieła wybitne. Na początku XXI wieku sytuacja znów się zmieniła: coraz częściej zwracamy się w stronę rewitalizacji, do realizacji wybierane są najlepsze, a nie najtańsze projekty. Kopiowanie gwiazdorskich „ikon” z bogatych krajów już nie wystarczy. Pytanie o tożsamość to także pytanie o przyszłość. Architektura jako sztuka pogodzenia nas ze światem, kreuje miejsca wyjątkowe, które będą służyły lokalnym społecznościom, staną się istotnym czynnikiem ich rozwoju i pomogą w odnalezieniu Swojego Miejsca”.

Wystawa pokazana zostanie w Bydgoszczy (luty-marzec 2022) Łodzi (kwiecień) **Szczecinie (maj)** Gdańsku (czerwiec-lipiec) Olsztynie (sierpień-wrzesień) i Radomiu (październik-listopad). Wystawie towarzyszyć będzie folder edukacyjny dla dzieci i młodzieży oraz wydawnictwo z 2019 roku.

TOŻSAMOŚĆ. 100 LAT POLSKIEJ ARCHITEKTURY - SZCZECIN

Szczecińskim wkładem w wystawę pokazującym lokalny kontekst urbanistyczno-architektoniczny będzie 10 projektów w skali urbanistycznej i architektonicznej powstałych w latach 1945-1989, w okresie, który w sposób trwały zmienił charakter miasta.

Wielkoformatowe zdjęcia (200cm x 100cm) wykonane będą w technice czarno-białej i będą autorską sesją zdjęciową przygotowaną przez fotografa Jakuba Certowicza specjalnie na tę wystawę.

LISTA OBIEKTÓW:

1. KINO KOSMOS, SZCZECIN, AL. WOJSKA POLSKIEGO 8

AUTOR: ANDRZEJ KORZENIOWSKI Z ZESPOŁEM, PROJEKT 1956, BUDOWA 1957-59

2. WOJEWÓDZKI DOM SPORTU (WDS), SZCZECIN, UL. FELCZAKA 16

AUTOR: MARIAN RĄBEK, PROJEKT 1959, BUDOWA DO 1964, MISTER 25-LECIA SZCZECINA Z 1969

3. SZKOŁA PODSTAWOWA NA GŁĘBOKIEM, SZCZECIN, UL. JAWOROWA 41

AUTOR: MIECZYŚLAW JANOWSKI, MICHAŁ MASŁOWSKI, 1961

4. BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY, SZCZECIN, AL. WOJSKA POLSKIEGO 51 / JAGIELLOŃSKA 16A

AUTOR: JANUSZ KARWOWSKI, PROJEKT: 1960, REALIZACJA DO 1962, MISTER SZCZECINA 1963

5. BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY, SZCZECIN, UL. KRZYWOUSTEGO 60-61A / PL. KOŚCIUSZKI

AUTOR: MIECZYŚLAW JANOWSKI, PROJEKT 1961, REALIZACJA DO 1964

6. DOM PORTOWCA, SZCZECIN, UL. PODGÓRNA 26

AUTORZY: WACŁAW FURMAŃCZYK, WITOLD JARZYŃKA, PROJEKT 1963, REALIZACJA DO 1967

7. OŚRODEK WIOŚLARSKI KS CZARNI, SZCZECIN, BULWAR ELBLĄSKI

AUTOR: MAREK UCIECHOWSKI, PROJEKT: 1964, REALIZACJA DO 1966

8. AULA KOPERNIKAŃSKA POMORSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ, SZCZECIN, UL. ŚW. JÓZEFA

AUTOR: MARIAN RĄBEK, REALIZACJA DO 1973

9. KOMPLEKS HANDLOWO-USŁUGOWY OS. WZGÓRZE HETMAŃSKIE, SZCZECIN, UL. 9 MAJA 84, 84A

AUTORKA: TERESA ZIMNICKA, REALIZACJA DO 1973

10. DOM KULTURY KOLEJARZA „HETMAN”, SZCZECIN, UL. 9 MAJA 17

AUTORZY: MACIEJ PRAUZIŃSKI, ZDZISŁAW KASPRZAK

11. KOŚCIÓŁ PW. ŚW. KRZYŻA, SZCZECIN, UL. WIENIAWSKIEGO 5

AUTOR: ZBIGNIEW ABRAHAMOWICZ, PROJEKT: 1973, REALIZACJA DO 1978

12. WYŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE, SZCZECIN, UL. PAWŁA VI

AUTOR: ADAM MARIA SZYMSKI Z ZESPOŁEM, REALIZACJA 1981-90